

patică, umană, Pásztor Ianos (Tuzenbach). Vadász Zoltan (Solionî) a debutat în rol într-un mod deosebit de interesant — un calm surizător căptușind replicile dezagrabile cu un subtext bogat; dezlănțuirea temperamentală la adresa Irinei a fost însă din cale afară de stridentă. Descoperit a rămas, cu grele consecințe, un personaj de primă importanță, Verșinin; Peterffy Gyula n-a izbutit să-i dea nici un fel de dimensiuni, și absența oricărei inițiative din partea sa a părut a-i jena și pe parteneri. Hejja Sandor, Geréb Attila, Török Katalin și mai ales Ille Ferenc (Ferafont) și-au lucrat scurtele apariții cu notabilă exactitate.

Nu știu în ce măsură invitată, Silvia Ghelan, a atins desăvârșirea în ce privește interpretarea în limba maghiară; dar i-am recunoscut stilul, măsura, distincția scenică. Olga ei e severă, tristă, rezervată, interzicându-și elanurile, izbucnirile, mînia, făcîndu-și o rațiune de a fi din conștiința răspunderii, din devotament și spirit de sacrificiu — căpitan de corabie care rămîne la cîrmă sperînd s-o mențină la suprafață numai prin puterea voinței.

Ileana Popovici

Teatrul din Ploiești

CAFENEALA

de Goldoni

Tîneretii îi șade bine îndrăzneala. Iar ceea ce ne propune tînarul cuplu de regizori italieni Paolo Magelli și Mario Rellini, în scenografia Floricăi Mălureanu, la Teatrul din Ploiești, numai lipsit de îndrăzneală nu e. Raționamentul, dublu alambicat, ca judecata „mincinosul minte” sau ca țuica de Turt, e, în linii mari, următorul: îndrăzneala de a monta un Hamlet în frac, un Romeo și Julieta cu protagoniștii înveșmîntați doar în propria lor suavitate, un Aristofan pe muzică de jazz, într-un cuvînt, îndrăzneala de a monta un spectacol clasic, eliberîndu-l din străvechile tipare și aducîndu-l astfel, spălat de ocară vremii, la diapazonul înțelegerii căreia i se mai zice și „modernă”, ei bine, această îndrăzneală e perimată. Așa stînd lucrurile, nu mai rămîne decît să luăm un spectacol — tot clasic, se înțelege — și ocîlînd cu tot dinadinsul sus-zisele exigențe moderne, să-l montăm așa cum se va fi jucat el acum cîteva sute de ani, în cu totul alte condiții istorice și de mediu, înaintea unui public avînd cu totul altă formație și venind

la teatru în cu totul alte scopuri decît cel al zilelor noastre. Atunci cînd, în anii aceia de piatră de hotar în istoria culturii, cei dintîi tipografi au dăltuit cele dintîi slove de lemn, ei le-au întocmit astfel încît aspectul tipăriturii să difere cît mai puțin perceptibil de cunoscutule codice manuscrise: publicul nu trebuia violentat, spre a-i cîștiga încrederea în noul produs, acesta trebuia să i se înfățișeze într-o ipostază cît mai asemănătoare celei pe care de atîta vreme o cunoștea și o frecventa; inovînd în istoria teatrului, prin trecerea de la „commedia dell'arte” la comedia de caracter, spectacolele lui Goldoni vor fi păstrat, poate, și ele, la început, aspectul buf, de haz truculent al comediei la care exista certitudinea că publicul vine. Ambiția spectacolului de la Ploiești a fost tocmai aceasta: într-o reconstruire de-a dreptul arheologică mi s-a oferit o înlănțuire de mijloace rudimentare de a stîrni risul, palme, salturi, tumbă, un animal adus pe scenă — toate acestea într-un decor — altminteri splendid și cum nu se poate mai ingenios, dar în non-funcționalitatea lui — aducînd a bina și a arenă de circ. Rezultatul? O fermecătoare mișcare scenică presupunînd din partea actorilor o impecabilă condiție fizică — o pantomimă perfect pusă la punct. Și zicem pantomimă, fiindcă, păgubit de toată suclețenia lui de către clo-cotul fără o singură clipă de răgaz al gesticii și al mimicii, textul — și așa destul de costeliv — al *Cafenelei* aproape că nici n-a mai existat.

O experiență rămîne, firește, o experiență și artistul are, trebuie să aibă voie să se joace. Cred însă că ceea ce i se poate reproșa acestuia e un păcat care nu i se iartă nici unei producții artistice fie ea oricît de experimentală: lipsa simțului măsurii. Cert e, că, dacă m-ar întreba cineva, ca odinioară, la școală: „Spune tu frumos cu vorbele tale ce-ai văzut aseară la teatru?”, n-aș ști ce să răspund.

Elogii merită întreașa echipă de actori — Aristide Teică, Corneliu Revent, Andrei Bursaci, Eusebiu Ștefănescu, Silvia Năstase-Dumitrescu, Margareta Pogonat, Anca Neulce-Maximilian, Răzvan Ștefănescu, Gina Trandafirescu și ceilalți — nu pentru felul cum au izbutit să însuflețească cutare personaj sau caracter, fiindcă, precum spuneam, pentru această îndeletnicire... n-a mai rămas loc. Vrednică de admirație e totala lor dăruire, și demonstrația înzestrării lor cu multilateralele calități care se cer unui actor, în lumea, vai, atît de pretențioasă a zilelor noastre.

Radu Albala

